

Projekt „Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00009

Zápis ze sedmého jednání pracovní skupiny č. 3 – Osoby se zdravotním postižením

Datum: 24. 4. 2014
Místo: zasedací místnost č. 424, detašované pracoviště tř. T. Bati 3792, Zlín
Přítomni: členové pracovní skupiny dle prezenční listiny
Doba trvání jednání: 2 hodiny

1. Prezence přítomných (prezenční listiny založeny u koordinátorky).
2. Zahájení setkání, přivítání přítomných, seznámení s programem jednání – metodik projektu, Mgr. Zdražil.
3. Revize SWOT analýzy – priority a opatření společné pro všechny cílové skupiny.

NÁVRH CÍLŮ A OPATŘENÍ SPOLEČNÝCH PRO VŠECHNY CÍLOVÉ SKUPINY

5. 1 Priorita Zlepšení financování sociálních a souvisejících služeb

Cíl: 100% dofinancování služeb z veřejných rozpočtů.

Nastavení víceletého financování.

Zajištění financí na investice.

Popis současného stavu

Nejistota a s ní spojené obavy o existenci sociálních služeb, o osud uživatelů a zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb jsou důsledkem současného stavu systému financování sociálních služeb. Náklady rostou rychleji než příjmy, přičemž se neustále zvyšují požadavky na kvalitu a objem administrativy. Poskytovatelé sociálních služeb jsou podfinancováni, přestože sociální služby pomáhají zajišťovat povinnost veřejné správy uspokojovat potřeby svých obyvatel a je tedy v zájmu institucí veřejné správy, aby byly funkční a udržitelné. Proto je důležité, aby byly sociální služby dostatečně finančně podpořeny z veřejných rozpočtů. Je třeba prosadit, aby úhrady uživatelů (u služeb, které jsou ze zákona zpoplatněny) byly do 100% nákladů doplněny z veřejných rozpočtů – MPSV, kraj, obce, zdravotní pojišťovny apod.

Dalším cílem je zavedení systému víceletého financování, protože závažným nedostatkem současného systému je nejistota poskytovatelů, zda budou jejich služby dotovány i v příštím roce a v jaké výši. To zásadním způsobem narušuje strategické plánování v organizacích a přináší nejistotu uživatelům.

Do zařízení sociálních služeb je třeba průběžně investovat, aby bylo možno služby nabízet v důstojném a technicky způsobilém prostředí. V současné době však podfinancování sociálních služeb neumožňuje velké části poskytovatelů tvořit rezervy a investovat v potřebné míře do vybavení. Vzhledem k tomu, že poskytovatelé pomáhají veřejné správě zabezpečovat potřeby občanů, je třeba zajistit, aby měli dostatečné příjmy na to, aby mohli zařízení a vybavení sociálních služeb obnovovat. Případně je třeba zajistit dostupné finanční zdroje - dotace - na realizaci investic.

Projekt „Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00009

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Odborná diskuse na obecní, krajské a celonárodní úrovni s dopadem na vyčlenění prostředků z veřejných rozpočtů.
- 1.2 Nastavení pravidel financování, která umožní víceleté financování, zohlední růst cen (inflaci) a umožní tvorbu zisku.

5. 2 Priorita Zvyšování kvality služeb

Cíl Sdílení dobré praxe a podpora inovací v sociálních a souvisejících službách

Popis současného stavu

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kontinuální snaha o zlepšování jejich kvality. To je úkolem zejména poskytovatelů sociálních služeb. Se snižujícím se objemem finančních prostředků se kvalita sociálních služeb zlepšuje obtížněji. Kvalita, zejména kvalita vnímaná uživatelem sociální služby, je však zásadním aspektem, který je třeba zohledňovat při plánování sítě sociálních služeb. Proto se členové pracovních skupin shodli na potřebě podporovat aktivity, projekty a programy, které jsou zaměřeny na sdílení dobré praxe mezi poskytovateli, a které jsou zaměřeny na inovace v sociálních a návazných službách. Forma takových aktivit může být různá, od neformálních setkání, workshopů, přednášek a seminářů po projekty zaměřené na vzdělávání a na přenos dobré praxe ze zahraničí.

Základním prvkem procesu zkvalitňování sociálních a návazných služeb je pravidelné setkávání pracovních skupin, které slouží k diskusi nad aktuálními problémy a má možnost iniciovat spolupráci poskytovatelů na místní úrovni.

K zajištění kvality patří také snaha o zajištění dostupnosti sociálních služeb pro všechny potřebné, a to jak z hlediska místní dostupnosti, tak z hlediska pokrytí cílových skupin a z hlediska zabezpečení různých typů sociálních služeb s různou úrovní podpory pro uživatele. Snaha o pestrost a flexibilitu sociálních služeb je důležitým směrem, který je třeba rozvíjet. Kvalitu sociálních služeb není možno podporovat, aniž by bylo podporováno vzdělávání personálu poskytovatelů sociálních služeb.

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Realizace kulatých stolů, workshopů a setkávání se pracovních skupin s cílem sdílet dobrou praxi v oblasti sociálních služeb.
- 1.2 Realizace mezinárodních projektů zaměřených na výměnu zkušeností.
- 1.3 Společný postup poskytovatelů při zajišťování vzdělávání personálu.

5. 3 Priorita Podpora osvěty, informovanosti a aktivizace

Cíl: Zajistit koordinovaný postup – spolupráce statutárního města Zlína a poskytovatelů sociálních služeb

Popis současného stavu

Situace v oblasti informovanosti o sociálních službách se od zahájení účinnosti zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách změnila k lepšímu. Dle tohoto zákona je každý poskytovatel sociální služby povinen poskytovat základní sociální poradenství. Z toho

Projekt „Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00009

vyplývá, že ten, kdo se zajímá o sociální služby, se může obrátit na kteréhokoli poskytovatele a ten mu poskytne základní informace a odkáže jej na konkrétního poskytovatele, který bude umět řešit jeho problém. Stejnou službu zajišťují také městské úřady, konkrétně jejich sociální odbory. Informovanost je zajišťována samotnými poskytovateli, jelikož je součástí standardů kvality sociálních služeb. Dále je každoročně vydáván Katalog poskytovatelů sociálních služeb ve Zlíně, který je dostupný i na internetu. S nedostatečnou informovaností pacientů a rodin o sociálních službách se setkáváme ve zdravotnických zařízeních.

Statutárním městem Zlínem jsou pravidelně pořádány kulaté stoly a dostupná je celá řada dalších akcí poskytovatelů sociálních služeb. Přestože se uvedená praxe jeví jako dostatečná, stále je mnoho osob, které jsou uživateli či potenciálními uživateli sociálních služeb, a mají pocit, že informací je nedostatek.

Členové pracovních skupin se dohodli, že kromě informovanosti o konkrétních sociálních službách, je třeba posilovat informovanost a osvětu, která se týká obecné problematiky sociálních služeb, jejich cílových skupin, rizikového chování apod.

Mezi důležité činnosti navazující na poskytování sociálních služeb patří volnočasové aktivity, klubová činnost, vzdělávací a další aktivity, které si kladou za cíl aktivizaci seniorů, osob se zdravotním postižením a rodin s dětmi. Ve statutárním městě Zlíně je třeba nadále podporovat rozvoj sítě klubů seniorů, klubů a spolků osob se zdravotním postižením a dalších podobných organizací, které svou činností přispívají k sociální integraci, a využívat je k šíření informovanosti a osvěty.

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Realizace kulatých stolů a dalších aktivit zaměřených na informovanost a osvětu.
- 1.2 Podpora klubové a spolkové činnosti osob z cílových skupin.
- 1.3 Pravidelná aktualizace katalogu sociálních a navazujících služeb, doplnit o seznam služeb řazený dle typu služby.

5. 4 Priorita Odstraňování bariér

Cíl: Zlín bez bariér

Popis současného stavu

Uvedená priorita vzešla napříč pracovními skupinami, nejvíce aktuální byla ve skupinách Osoby se zdravotním postižením a Senioři. Oblast bariérovosti je velmi široká, lze do ní zahrnout nejen „fyzické“ bariéry (rozbité chodníky s vysokými obrubníky, schody, úzké zárubně dveří, neexistence vhodných sociálních zařízení apod.), ale rovněž i bariéry smyslové (především pro neslyšící a nevidomé osoby – viz informační tabule, zvuková znamení či hlášení). Důležité je dbát na důstojnost osob, kterým je odstranění bariér určeno (např. důstojné vstupy do úřadů). Oblast bezbariérovosti se netýká jen osob se zdravotním postižením a seniorů, ale také např. rodičů s kočárky a malými dětmi. V současnosti je možné ve Zlíně podávat podněty v oblasti odstraňování bariér např. Komisi sociální a pro zdravotně postižené Rady města Zlína a v rámci procesu KPSS. V rámci Geografického informačního systému (GIS) je možné bezbariérové trasy vyhledávat. Je realizována akce 300 km chodníků. V rámci projektu KPSS bude připravována Brožura o bezbariérovosti. Vlakové soupravy Regionova a Regioshark umožňují snazší nastupování osobami se zhoršeným pohybem

Projekt „Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00009

z okolních obcí, což je významný posun ve veřejné dopravě. Naopak špatná je situace v autobusové a trolejbusové dopravě, kde jsou nově nakupované autobusy a trolejbusy bezbariérové při nástupu, ale sedadla jsou těžko přístupná a úzká. V komisi pro ZP jsou dvě osoby s tělesným postižením. Tvorba koncepčního dokumentu o bezbariérovosti však byla zatím odložena.

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Průběžné podávání podnětů ve věci odstraňování bariér úředníkům příslušných odborů MMZ a KS a ZP RMZ a jejich vypořádání.
- 1.2 Zajistit účast občanů se zdravotním postižením a seniorů v Komisi sociální a pro zdravotně postižené Rady města Zlína i v následujících volebních obdobích.
- 1.3 Statutární město Zlín vytvoří koncepční dokument ve věci odstraňování bariér za účasti osob se zdravotním postižením a seniorů (v procesu tvorby dokumentu o něm budou občané průběžně informováni, před dokončením bude poskytnut k připomínkování organizacím, které se problematikou osob se zdravotním postižením a seniorů zabývají).
- 1.4 Bude vytvořen generel města Zlína, který bude obsahovat i bezbariérové trasy
- 1.5 Vytvoření brožury o bezbariérovosti, která bude obsahovat informace o bezbariérovosti veřejných budov
- 1.6 Zlepšení bezbariérovosti veřejné dopravy.

5. 5 Priorita Zajištění pokračování procesu plánování sociálních (a souvisejících) služeb V ORP Zlín

Cíl: Zajištění trvalého celého úvazku koordinátora KPSS

Popis současného stavu

Oblast sociálních služeb prochází vývojem, který lze ovlivňovat i z lokální úrovně. Plánování sociálních služeb je kontinuální proces, v rámci kterého je nutno reagovat na měnící se situaci, implementovat stanovené cíle a realizovat doprovodné programy. V rámci regionu je třeba zejména koordinovat aktivity, které podporují plánování sociálních služeb na úrovni Zlínského kraje. Proces plánování sociálních služeb ve Zlíně je účastníky vnímán jako proces pozitivní, jehož efektem není pouze vypracovaný Střednědobý plán sociálních služeb ve Zlíně na období 2013 – 2017, ale také navázaná komunikace mezi partnery z řad zástupců města a obcí, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Členové pracovních skupin se dohodli na tom, že pokud nemá zůstat vytvořený rozvojový dokument pouze na papíře, pokud s ním má být dále pracováno, pokud má být zachována návaznost plánování a praxe, je třeba, aby v této věci byly vyčleněny přiměřené kapacity (1 stálý pracovní úvazek). Úkolem koordinátora komunitního plánování sociálních služeb je monitoring a kontrola plnění Střednědobého plánu sociálních služeb ve Zlíně na období 2013 – 2017. Úkolem je také organizování procesu aktualizace plánu a také koordinace některých aktivit, které by na základě plánu mělo realizovat statutární město Zlín.

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Zajištění 1,0 úvazku koordinátora KPSS.
- 1.2 Pokračování procesu KPSS.
- 1.3 Zapojení všech obcí ORP do KPSS.

5. 6 Priorita Snížení počtu předlužených osob

Cíl: Realizace osvěty a poradenství ve věci zvýšení finanční gramotnosti.

Zvýšit kapacitu odborného sociálního poradenství zaměřeného na dluhovou problematiku nejméně o 2 úvazky

Popis současného stavu

Slabá finanční gramotnost občanů a zároveň nezvládnutí tlaku konzumní společnosti je příčinou stále častějšího výskytu předlužení a následné hrozby sociálního vyloučení rodin s dětmi a dalších cílových skupin. V současnosti existuje služba, která řeší důsledky – dluhové poradenství Samaritán, které funguje formou terénní a ambulantní služby a také formou internetové poradny. Dluhové poradenství zajišťuje také poradna STROP a občanská poradna Charity Zlín. Obec Lípa nabízí pro své občany bezplatné právní poradenství. V rámci ZŠ je od roku 2013 součástí výuky finanční gramotnost. Časopis dTest vydává brožury, které jsou šířeny prostřednictvím soc. odboru. Zvýšil se počet Osobních bankrotů, z toho vyplývá, že poradenství se zkvalitnilo a předlužení jsou i lidé se zaměstnáním. Lidé, kteří nemají dostatečný příjem, se však dluhů nezbaví. Nedostatkem je obvykle pozdní řešení předluženosti ze strany dlužníků a také jejich slabá disciplína.

Je třeba zaměřit se na osvětové aktivity, které budou pozitivně působit na rodiny. Cíleně je třeba se zaměřovat na nejvíce ohrožené rodiny s dětmi, které jsou uživateli sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Služba již funguje a s předluženými rodinami pracuje, je však třeba hledat nové způsoby vyhledávání a poskytování podpory předluženým rodinám. Možnou cestou je aktivní nabízení služeb úřednicemi, které vyřizují sociální dávky.

Opatření, která vedou k naplnění cíle

- 1.1 Realizace osvěty s využitím SAS pro rodiny s dětmi.
- 1.2 Rozšíření poradenského servisu pro rodiny s dětmi.
- 1.3 Rozšířit kapacity odborného sociálního poradenství, které je zaměřeno na dluhovou problematiku.
- 1.4 Vyhledávání a oslovování dlužníků

Priorita reaguje na slabé stránky

Slabá finanční gramotnost občanů.

Nedostatek motivace rodičů pro preventivní práci s rodiči.

Vysoký počet předlužených osob.

Připravované projektové záměry: zatím žádné

4. Informační kolečko:

- Pí. Zubíčková – představila novou koordinátoru KPSS, paní Bc. Dagmar Čechmánkovou, která ji nahradí po nástupu na MD. Informovala, že Katalog poskytovatelů je již ve finální podobě v tisku, měl by být k dispozici nejpozději na dalším jednání PS. Dále upozornila, že do pátku (25. 4. 2014 do 12:00 hod.) probíhá připomínkový řízení k návrhu Akčního plánu ZK na

Projekt „Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně“ je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR, registrační číslo CZ.1.04/3.1.03/97.00009

rok 2015. Informovala členy PS o podnětech ze strany občanů Zlína k rekonstrukci podchodu. Dále předala členům PS informaci, že RMZ schválila návrh na snížení nájmu u vybraných městských bytů a startovacích bytů. Snížení nájemného v městských bytech o 10,- Kč od 1. 10. 2014 (při podpisu smlouvy do 31. 8. 2014), Startovací byty pro rodiny na 1. a 2. segmentu (15 a 15 bytů, podmínky – věk 35 let u jednotlivce, 70 let u dvojice s dítětem, případně těhotenství, byt až na 6 let, výše nájemného se bude postupně po dvou letech zvyšovat, žádat mohou i občané, kteří nemají trvalé bydliště ve Zlíně, ale musí být min. 1 rok před podáním žádosti prokazatelně zaměstnání), v DPS pro seniory se nic nemění.

- Pí. Bartošíková – SNN – pravděpodobně od 1. 1. 2015 by měl být svaz „sloučen“ s Centrem pro zdravotně postižené ZK.
- Pí. Pavlitová – SPCCH – dále probíhají pohybové aktivity a rekondice. Aktivity jsou podporovány z Minist. zdravotnictví.
- Pí. Chludilová – CSP – 21. 6. 2014 proběhne v prostorách organizace Fesťáček. ANNO vyhlásila anketu Osobnost roku v sociálních službách – proběhlo celorepublikové kolo a 30. 4. 2014 bude vyhlášení.
- Pí. Kadlecová – Neděje – v tkalcovně probíhá výtvarná soutěž žáků ZŠ s názvem „řemeslo má zlaté dno“ – proběhne vyhodnocení. Klienti Naděje úspěšně reprezentovali Českou republiku na Mistrovství ČR v plavání.
- Pí. Netroufalová – STP – v projektu „Šance na aktivní život“ jsou ještě 2 volná místa; pomohli najít 7 osobám pracovní místo; pořádají rekondiční pobyty pro OZP, na zářijovém pobytu jsou ještě 2 volná místa pro osobu se ZTP/P. Dále informovala o možnosti získat inv. vozík darem; průběžně probíhají tréninky paměti – další kurz je 5. 5. 2014 od 10:20 a od 13:00 hod. STP hledá prostory pro výstavu výrobků.
- Pí. Vlčková – Sdružení KAMARÁDI – sdílení informací, podpora, rodinné aktivity.
- Pí. Jüngerová – vedoucí pracovní skupiny ČSSD pro sociální oblast – od 1/2014 pracovní skupina pro OZP.
- P. Zdražil – ANNO pořádá dne 28. 5. 2014 od 10:00 hod. seminář pro poskytovatele SS a obce zaměřený na tvorbu EU projektů.

5. Další jednání pracovní skupiny se uskuteční **27. 5. 2014, v 10:30 hodin v budově OSSZ, zasedací místnost 424.**